

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕ ΧΩ ΔΕ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓ/ΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜ. ΣΥΝΤ. ΚΑΙ ΚΩΔ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ: α'

Ταχ. Δ/ση: Χαρ. Τρικούπη 182
Ταχ. Κώδικας: 101 78 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο: 64 29 185

ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση π.δ/τος για τα «αποφαινόμενα όργανα» των Νομαρχιακών
Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 22

Αθήνα, 29 - 7 - 1996
Αριθ.Πρωτ. Δ17α/02/64/Φ.Ν.294

ΠΡΟΣ: Όπως ο Πίνακας Αποδεκτών

ΚΟΙΝ.: Δ/ση Δ17 (10)

Σας κοινοποιούμε παρακάτω το Π.Δ/γμα αριθμ. 186/1996 «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων αρμοδιότητας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.) και των Νομικών Προσώπων και επιχειρήσεών τους» το οποίο δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ αρ.145/4.7.96 τεύχος Α'.

Από τις διατάξεις του διατάγματος αυτού επισημαίνουμε ειδικά αυτές του άρθρου 4 με τις οποίες μεταβλήθηκε η σύνθεση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Εργων και συνεπώς θα πρέπει οι αρμόδιες Τεχνικές Υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης να τροποποιήσουν τις σχετικές αποφάσεις συγκρότησης των συμβουλίων αυτών. Διευκρινίζουμε ότι από τις διατάξεις της περίπτωσης (ε) της παρ.2 του παραπάνω άρθρου προβλέπεται ο ορισμός ως μελών του συμβουλίου ενός εκπροσώπου του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Ν.Α. και ενός εκπροσώπου της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΡΔΚ), που καθένας τους θα συμμετέχει στις συνεδριάσεις ανάλογα με το συζητούμενο θέμα.

Η θητεία των Συμβουλίων αυτών, με τη νέα τους σύνθεση, θα λήξει σύμφωνα με την παρ.5 του ίδιου άρθρου την 31.12.97.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Σ.Α.Τ.Ε.

Φ.Ε.Κ. 145 Α' / 4.7.1996

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ'ΑΡΙΘ. 186 (2)

Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων αρμοδιότητας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Δ.) και των Νομικών προσώπων και επιχειρήσεών τους.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 18 παρ.1 και 19 παρ.3 του Ν.1418/84 «Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (Α' 23).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 100 παρ.2 του Π.Δ. 30/1996 (Α' 21).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν.1558/1985 όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν.2081/1992 (Α' 154).
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
5. Την αριθμ. 258/1996 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Έκταση εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του διατάγματος αυτού έχουν εφαρμογή σε όλα τα έργα νομαρχιακού επιπέδου που εκτελούνται από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Ν.Α.) που ιδρύθηκαν με το Ν.2218/94 (Α' 90) όπως τροποποιήθηκε από τους νόμους 2240/94 (Α' 153) και 2307/95 (Α' 113), καθώς και από τα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις τους, που συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 73 έως 81 του Π.Δ. 30/1996.
2. Η κατάρτιση και ανάθεση των μελετών και η εκτέλεση των έργων των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα που έχει εγκριθεί από τα αρμόδια όργανά τους, πραγματοποιείται με εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά για την κατάρτιση μελετών και εκτέλεση έργων του δημοσίου.

Άρθρο 2

Αρμόδια Όργανα

Αρμόδιοι για τη λήψη αποφάσεων, κατά τις διατάξεις του Ν.1418/84 «Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» (Α' 23), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν.2229/94 (Α' 138) και των Προεδρικών Διαταγμάτων τα οποία εκδίδονται σε εκτέλεσή του, για τα έργα που εκτελούνται από τις τεχνικές υπηρεσίες των φορέων του άρθρου 1 του παρόντος, είναι ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ο Πρόεδρος της διευρυμένης Ν.Α., ο Νομάρχης, το Νομαρχιακό Συμβούλιο, η Νομαρχιακή Επιτροπή και τα

εξουσιοδοτημένα όργανα σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις των Ν.Α., όπως ειδικότερα ορίζεται στα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 3

Αρμόδια Όργανα

Προϊσταμένη Αρχή – Διευθύνουσα Υπηρεσία

1. Τα αρμόδια όργανα στα οποία αναφέρεται το προηγούμενο άρθρο είναι ειδικότερα:
  - α) «Διευθύνουσα Υπηρεσία» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» είναι το αρμόδιο τμήμα της Τεχνικής Υπηρεσίας της Ν.Α.
  - β) «Προϊσταμένη Αρχή» ή «Εποπτεύουσα Αρχή» είναι η αρμόδια Διεύθυνση της Τεχνικής Υπηρεσίας της Ν.Α.

2. Η Νομαρχιακή Επιτροπή εκτός από τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ.3 του άρθρου 15 του Ν.2218/94, ασκεί και τις ακόλουθες αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής:
  - α) αποφασίζει στις αντιρρήσεις του άρθρου 20 του Π.Δ/τος 609/85 (ΦΕΚ Α' 223)
  - β) αποφασίζει για την τροποποίηση της μελέτης σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 4 του Ν.1418/84, που προστέθηκε με την παρ.6 του άρθρου 1 του Ν.2229/94
  - γ) την έγκριση σύναψης σύμβασης για συμπληρωματικές εργασίες
  - δ) την έγκριση για χορήγηση παράτασης προθεσμιών, εφόσον προκύπτουν οικονομικές επιβαρύνσεις
  - ε) αποφασίζει για την εκτέλεση εργασιών με αυτεπιστασία και εγκρίνει την προμήθεια μηχανημάτων για την εκτέλεση των εργασιών αυτών (άρθρο 58 παρ.1 και 2 του Π.Δ.609/85)
  - στ) αποφασίζει στις ενστάσεις για την έκπτωση του αναδόχου (άρθρο 47 παρ.5 του Π.Δ. 609/85) και εγκρίνει τη ματαίωση διάλυσης της σύμβασης και τη σχετική αποζημίωση του ανάδοχου (άρθρο 49 παρ.2 του Π.Δ. 609/85).

Για την άσκηση όλων των ανωτέρω αρμοδιοτήτων απαιτείται εισήγηση της αρμόδιας Τεχνικής Υπηρεσίας της Ν.Α. που ασκεί τις λοιπές αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής στο συγκεκριμένο έργο.

3. Για τα έργα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα της διευρυμένης Ν.Α. όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν είναι:
  - α) Διευθύνουσα Υπηρεσία και Προϊσταμένη Αρχή, με την επιφύλαξη της παρακάτω περίπτωσης, (γ), τα αντίστοιχα όργανα της παρ.1 του άρθρου αυτού της τεχνικής υπηρεσίας του νομαρχιακού διαμερίσματος που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου της διευρυμένης Ν.Α.
  - β) Τεχνικό Συμβούλιο είναι αυτό που γνωμοδοτεί σε θέματα της υπηρεσίας αυτής και
  - γ) Ο Πρόεδρος της διευρυμένης Ν.Α. που ασκεί, εκ των αρμοδιοτήτων της Προϊσταμένης Αρχής τις αρμοδιότητες της παρ. 2 του άρθρου αυτού.

4. Στις περιπτώσεις εκτέλεσης έργων των νομικών προσώπων και των επιχειρήσεων της Ν.Α. Διευθύνουσα Υπηρεσία είναι η Τεχνική τους Υπηρεσία και εφόσον δεν υπάρχει, το αρμόδιο τμήμα της Τεχνικής Υπηρεσίας της Ν.Α.

Οι αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής ασκούνται από τα όργανα που προσδιορίζονται με τις οργανωτικές διατάξεις των παραπάνω φορέων ή από την αρμόδια Διεύθυνση της Τεχνικής Υπηρεσίας της Ν.Α.

Αρθρο 4 **Τεχνικό Συμβούλιο**

1. Τεχνικό Συμβούλιο για έργα και μελέτες που εκτελούνται από τους φορείς του παρόντος διατάγματος καθώς και από φορείς του Π.Δ. 171/87 (Α' 84), είναι το Νομαρχιακό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων της κάθε Ν.Α.
2. Το Νομαρχιακό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων συγκροτείται με απόφαση του οικείου Νομάρχη και αποτελείται από:
  - α) Το Διευθυντή της Τεχνικής Υπηρεσίας κατασκευής έργων της Ν.Α.
  - β) Τον Προϊστάμενο της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ) της Περιφερειακής Διοίκησης του νομού.
  - γ) Τον Προϊστάμενο της Νομικής Υπηρεσίας της Ν.Α. και όπου δεν υπάρχει, διοικητικό υπάλληλο ΠΕ κατηγορίας.
  - δ) Έναν εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τα μέλη του που είναι εγκατεστημένα στην έδρα του Νομού και δεν στελεχώνουν εργοληπτικές επιχειρήσεις κατασκευής δημοσίων έργων.
  - ε) Έναν εκπρόσωπο του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Ν.Α. ή της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ) όταν συζητούνται θέματα της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
3. Τα ανωτέρω μέλη με στοιχεία α, β και γ, αναπληρώνουν οι νόμιμοι αναπληρωτές τους. Το μέλος με στοιχείο (ε) που εκπροσωπεί το Νομαρχιακό συμβούλιο της Ν.Α. ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση συγκρότησης και το μέλος που εκπροσωπεί την ΤΕΔΚ υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από το Δ.Σ. της αντίστοιχης Τοπικής Ένωσης.
4. Με την απόφαση συγκρότησης του Τεχνικού Συμβουλίου ορίζεται ως Πρόεδρος ένα από τα μέλη με στοιχεία (α), (β) και (γ) της ανωτέρω παρ.2 με τον αναπληρωτή του, καθώς και ο Γραμματέας αυτού με τον αναπληρωτή του από υπαλλήλους της τεχνικής υπηρεσίας της Ν.Α.
5. Η θητεία των μελών του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων ορίζεται διετής. Ειδικά η θητεία του πρώτου Συμβουλίου που θα συγκροτηθεί μετά τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος θα λήξει την 31 Δεκεμβρίου 1997.
6. Κατά τα λοιπά, οι αρμοδιότητες του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων και τα θέματα λειτουργίας του ρυθμίζονται από τις γενικές διατάξεις που ισχύουν για τα Τεχνικά Συμβούλια Δημοσίων Έργων της Γενικής Γραμματείας Έργων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Άρθρο 5

Παρεκκλίσεις – Πρότυπα συμβατικά τεύχη

1. Οπου επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τις κείμενες διατάξεις για τη μελέτη και κατασκευή έργων των φορέων του άρθρου 1 του παρόντος εγκρίνονται από το Νομάρχη μετά από γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων.
2. Πρότυπα συμβατικά τεύχη που δεν καλύπτονται από τα αντίστοιχα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και ΠΕΧΩΔΕ, μετά από πρόταση της αρμόδιας Νομαρχιακής Επιτροπής.

Άρθρο 6

Διεθνείς Διαγωνισμοί

Οι διακηρύξεις ειδικών διεθνών διαγωνισμών για έργα και μελέτες του παρόντος Διατάγματος εγκρίνονται με απόφαση της Νομαρχιακής Επιτροπής μετά από εισήγηση της αρμόδιας Τεχνικής Υπηρεσίας της Ν.Α. και γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων.

Άρθρο 7

Αιτήσεις Θεραπείας

1. Στις αιτήσεις θεραπείας του αναδόχου που ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.1418/1984 όπως αυτό ισχύει και αφορούν έργα της Ν.Α. και των νομικών προσώπων ή επιχειρήσεων της αποφασίζουν:
  - α) για έργα αρχικού συμβατικού προϋπολογισμού μέχρι 100.000.000 δρχ. ο Νομάρχης μετά από γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων.
  - β) για έργα αρχικού συμβατικού προϋπολογισμού από 100.000.001 μέχρι και 500.000.000 δρχ. ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων και αν δεν υπάρχει μετά από γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων.
  - γ) για έργο μεγαλύτερου προϋπολογισμού ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ μετά από γνώμη του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ.
2. Στις αιτήσεις θεραπείας που αφορούν έργα των λοιπών φορέων που παρόντος Διατάγματος και μέχρι αρχικού συμβατικού προϋπολογισμού 500.000.000 δρχ. αποφασίζει ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας μετά από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου που ορίζεται στην ανωτέρω παραγρ. 1β και για έργα μεγαλύτερου αρχικού συμβατικού προϋπολογισμού ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ μετά από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου που ορίζεται στην ανωτέρω παραγρ. 1γ.
3. Οι αιτήσεις θεραπείας απευθύνονται ανάλογα με την αρμοδιότητα, όπως αυτή προσδιορίζεται στις προηγούμενες παραγράφους, στο Νομάρχη ή στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, χωρίς να απαιτείται κοινοποίηση στον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ. Οι αιτήσεις αυτές

κοινοποιούνται και στην υπηρεσία που έχει εκδόσει την προσβαλλόμενη πράξη. Αν η αίτηση υποβάλλεται για παράλειψη έκδοσης της πράξης, κοινοποίηση γίνεται προς τη διευθύνουσα υπηρεσία, η οποία υποχρεούται σε άμεση υποβολή της στο αρμόδιο να αποφασίζει όργανο, παρέχοντας τα απαραίτητα στοιχεία και όλες τις πληροφορίες για τα θέματα της αίτησης θεραπείας.

Άρθρο 8

Εργα άλλων φορέων

Όπου σε προγενέστερες διατάξεις Προεδρικών Διαταγμάτων τα οποία εκδόθηκαν κατ'εξουσιοδότηση της παρ.3 του άρθρου 19 του Ν.1418/1984 για αποφαινόμενα όργανα άλλων φορέων του δημόσιου φορέα, αναφέρεται η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας, εφεξής νοείται ως αρμόδια η αντίστοιχη Τεχνική Υπηρεσία της Ν.Α. και όπου αναφέρεται το Νομαρχιακό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων νοείται ως αρμόδιο το Τεχνικό Συμβούλιο που συνιστάται με το άρθρο 4 του παρόντος. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή και στα έργα των φορέων που δεν έχουν δική τους τεχνική υπηρεσία, και στα οποία εξακολουθεί να ισχύει το Β. Δ/γμα της 30.6/6.7.1954 (Α'/146), σύμφωνα με την παραγρ. 4 του άρθρου 27 του Ν.1418/1984.

Άρθρο 9

Τελικές διατάξεις

Τα θέματα που δεν ρυθμίζονται ειδικά από τις διατάξεις του παρόντος, διέπονται από το Ν.1418/1984 όπως κάθε φορά ισχύει και τα Προεδρικά Διατάγματα και τις κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ'εξουσιοδότησή του.

Άρθρο 10

Εναρξη ισχύος

Η ισχύς του Διατάγματος αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

Αθήνα, 21 Ιουνίου 1996

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. Δ/ΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡ/ΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

Σ.Α.Τ.Ε.